

Partimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3057

av Caroline Szyber (KD)

med anledning av prop. 2014/15:71 Förenklingar i
anläggningslagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett kulturresevat inte ska jämsställas med en fastighet vid tillämpningen av anläggningslagen.

Motivering

Kristdemokraterna understryker äganderättens betydelse för fastighetsägare, näringsidkare och verksamhetsutövare, oavsett om den är affärsmässig eller sker på ideell basis inom ett av kommunen eller länsstyrelsen instiftat kulturresevat.

Inrättandet av såväl natur- som kulturresevat innebär en inskränkning av äganderätten för markägaren. De som besitter en fastighet genom arrende eller annat upplåtelseavtal fråntas möjligheten att bruka densamma. Ett kulturresevat är i regel tänkt att drivas vidare av en näringsidkare eller en förening i syfte att bevara och visa upp för besökare. Instiftaren, kommunen eller staten genom länsstyrelsen upprättar i samråd med fastighetsägaren skötselavtal och andra överenskommelser. Däri ingår inte rätten att företräda fastighetsägaren vid tillämpning av exempelvis anläggningslagen. Det kan finnas situationer då istället ägaren eller brukaren av marken bör ges möjlighet att företräda ett kulturresevat. Det eftersom kulturresevat normalt inrättas för att värna miljöer där det redan tidigare bedrivits någon form av verksamhet.

Ett stort antal andelstal i gemensamhetsanläggningar baserade på 1939 års väglag och 1974 års anläggningslagar är inaktuella. De kan vara mellan 38 och 70 år gamla med helt inaktuella andelstal, ändå är det bara cirka 11 procent av dem som fått nya andelstal

genom så kallad omprövningsförrättning enligt 35 § anläggningslagen. Detta indikerar att den metod som lagstiftaren valt för omprövning av andelstal är otillfredsställande. Cirka 15 000–20 000 samfällighetsföreningar har otidsenliga andelstal och behöver ompröva sina gemensamhetsanläggningar för att få aktuella andelstal. Om alla dessa föreningar skulle ansöka om lantmäteriförrättning så skulle det kräva 100 lantmätare som arbetar heltid i 10 år för att ompröva dessa.

Kristdemokraterna vill för övrigt inte erinra mot förslagen om rätten till ersättning mellan fastighetsägare, gemensamhetsanläggningen och de olika former av samfälligheter som förvaltar en väg, gemensamt bredbandsfiber, ett dikningsföretag, en yta för rekreation och lek, eller dylikt. Däremot bör understrykas vikten av att formerna för ersättning vid överdrivet och tillfälligt slitage på enskild, eller samfälld väg, eller andra former av markintrång kan regleras med kostnadsersättningar åt båda håll. Vi konstaterar tillfredsställt att något förslag till förändring av § 49 om att skapa möjligheter för kommuner att inrätta vandrings-, cykel- eller skoterleder på enskilt ägd mark inte införs.

Dock ställer vi oss tveksamma till att regeringen gör genomgripande förändringar av anläggningslagen och ledningsrättslagen, baserad på ett 13 år gammalt utredningsarbete och en tio år gammal lagrådsremiss. Många av de lagförslag som remissinstanserna yttrat sig över är sådant som inte införs med denna proposition. Dessa menar vi har inte beretts tillfälle att ta del av förslagen och reagera.

Caroline Szyber (KD)